ב״ה

היתר עיסקא

אני החתום מטה, שר האוצר, מודיע ומתחייב בזה בשם ממשלת ישראל על כל משרדיה והמוסדות הכספיים הכפופים לה (להלן: הממשלה), שכל עניני הכספים שיש בהם צד איסור רבית אשר תעסוק בהם הממשלה, הן מה שתתן לאחרים והן מה שתקבל מאחרים, בכל סוגי אשראי ופקדונות, כולל התחייבויות, ערבויות ומשכנתאות, ואף אם הוזכר בהם לשון הלוואה או רבית, יהיו ביד המקבל בתורת עיסקא. וכן בכל חובות שהממשלה חייבת או תהא חייבת לאחרים או שאחרים חייבים או יהיו חייבים לה, מתחייב החייב באופן המועיל לעסוק ברכוש השוה לסכום החוב כדין מקבל בעיסקא.

תנאי העיסקא הם למחצית מלוה ומחצית פקדון כתיקון חז״ל, וחלקו של המתעסק יהיה מחצית מן השכר, ובהפסד ח״ו ישא המקבל שליש והנותן שני שליש. ובאם תעסוק הממשלה בעניני כספים שאין בתנאי היתר זה כדי לבטל מהם אסור רבית, יהיו תנאי התעסקות בעסקים אלה בתורת פקדון כולו, ומחצית הריוח לנותן.

המקבל כפי הגדרתו לעיל, בין בתורת עיסקא ובין בתורת פקדון, יעסוק בכל עסקים המותרים לטובת העיסקא, ולא יהא נאמן על הריוח כי אם בשבועה חמורה, ועל הקרן לא יהא נאמן כי אם על פי עדים כשרים ונאמנים על שני הצדדים, אלא אם כן יתן לנותן על חלקו בריוח כפי שיוסכם ביניהם, או כפי שיותקן מדי פעם בפעם, כולל הפרשי הצמדה לסוגיהן, הטבות ומענקים חד פעמיים, ואז יהא פטור מחובת ההוכחה כנ״ל, ומותר הריוח יהא לו לבדו.

ובפירוש הותנה שאם מאיזו סיבה שהיא לא ידע המקבל או הנותן מענין היתר עיסקא זה, או שלא ידע כלל מהו עיסקא, יהיה נוהג בו דין עיסקא ותחולנה עליו כל הזכויות והחובות שיש למקבל בעיסקא או נותן בעיסקא, כפי תנאי היתר עיסקא זה.

ולמען תת תוקף ועוז לכל האמור לעיל הנני כותב זאת זכרון בספר ומפרסם גלוי לכל כתב זה.

ולראיה באתי על החתום בשם הממשלה, פעיה״ק ירושלים ת״ו, היום ז׳.אד״ב.התשלח

שמחה ארליך
שר האוצר